

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MÜZİK DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI
(İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

**MÜZİK DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI**
(İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)

İÇİNDEKİLER

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI	3
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI	3
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	4
DEĞERLERİMİZ.....	4
YETKİNLİKLER.....	4
ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI.....	6
BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6
SONUÇ	7
MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	8
MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA ALANA ÖZGÜ BECERİLER.....	8
MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR.....	9
MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI.....	10
MÜZİK DERSİ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 VE 8. SINIFLAR DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE EBATLARI.....	11
MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN İLKOKUL 1, 2, 3 VE 4. SINIFLAR ÖĞRENME ALANLARI VE SÜRELERİ	12
MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ORTAOKUL 5, 6, 7 VE 8. SINIFLAR ÖĞRENME ALANLARI VE SÜRELERİ	13
1. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI.....	14
2. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI.....	17
3. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI.....	19
4. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI.....	22
5. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI.....	25
6. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI.....	28
7. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI.....	31
8. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI.....	34

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır. Bu nitelik dokusuna sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları salt bilgi aktaran bir yapıdan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlara ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Her iki gruptaki kazanım ve açıklamalar da ilgili disiplinin yetkin, güncel, geçerli ve eğitim öğretim sürecinde hayatla ilişkileri kurulabilecek niteliktedir. Bu kazanımlar ve sınırlarını belirleyen açıklamaları, sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çevresinde bütünleşmiş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 2. maddesinde ifade edilen “Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları” ile “Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri” esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle, millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe, yükseköğretime ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışların arasındaki bütünlüğü kuran bağlantı ve ufuk işlevi görmektedir. Değerlerimiz toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarmıza aktaracağımız öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkı vermesini sağlayan eylemsel bütünlüklerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple de sürekli gözden geçirmelerle güncellenir, yenilenir.

DEĞERLERİMİZ

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünumüz içinde, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünümüze ve yarınlarmıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatımızın rutin akışında ve karşılaştığımız sorunlarla başa çıkma da eyleme geçmemizi sağlayan kudretin ve gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceğinin, değerlerini benimsemiş ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlarına bağlı olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bundan dolayı eğitim sistemimiz her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırma amacıyla hareket eder. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarılı, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek asli görevidir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi değerleri kazandırma amacı çerçevesindeki işlevini, öğretim programlarını da kapsayan eğitim programıyla yerine getirir. “Eğitim programı”; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Öğretim programlarında bu anlayışla değerlerimiz, ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına, hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

YETKİNLİKLER

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde (TYÇ) belirlenmiştir. TYÇ sekiz anahtar yetkinlik belirlemede ve aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1) **Anadilde iletişim:** Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktır.

2) **Yabancı dillerde iletişim:** Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem de yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim, öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürlerarası anlayış becerilerini de gerektirmek-

tedir. Bireyin yeterlilik seviyesi, bireyin sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları ile farklı diller arasında değişkenlik gösterecektir.

3) **Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler:** Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapılmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4) **Dijital yetkinlik:** İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5) **Öğrenmeyi öğrenme:** Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6) **Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler:** Bu yetkinlikler kişisel, kişilerarası ve kültürlerarası yetkinlikleri içermekte; bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak; gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7) **İnisiyatif alma ve girişimcilik:** Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olma ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8) **Kültürel farkındalık ve ifade:** Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Hiçbir insan bir başkasının birebir aynısı değildir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart olması” insanın doğasına terstir. Bu sebeple ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir beklenti olarak değerlendirilemez. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarından değil öğretmen ve eğitim uygulayıcılarından beklenir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde insanın çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi dikkate alan harmonik bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürse de tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evreler de başlangıç ve bitişleri açısından homojen değildir. Bu sebeple programlar olabildiğince bunu göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaçlarını ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık belirli yönelimlerle karakterize edilir: basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan

soyuta doğru gelişim gibi. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de sınıflar düzeyinde derslerin dağılımlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden, öğrencinin edindiği bir kazanımın, gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate alması beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Öte yandan bu durum bireylerarası ve bireyin kendi içindeki farklılıkları da kapsar. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içindeki özellikleri ile farklıdır. Örneğin bir bireyin soyut düşünme yeteneği güçlü iken aynı bireyin resim yeteneği zayıf olabilir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu zamanlar gelişim açısından riskli ve kritik zamanlardır. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencinin durumuna daha duyarlı davranması beklenir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir.

SONUÇ

Elimizdeki programları güncelleme sürecinde hangi işlemlerden ve aşamalardan geçtiğimiz üzerine bilgi vermek de yerinde olacaktır. Bu bağlamda:

- Farklı ülkelerin son yıllarda benzer gerekçelerle yenilenip güncellenen öğretim programları incelenmiş,
- yurt içinde ve yurt dışında eğitim öğretim ve programlar üzerine yapılan akademik çalışmalar taranmış,
- başta Anayasamız olmak üzere ilgili mevzuat, kalkınma planları, hükümet programları, şûra kararları, siyasi partilerin programları, sivil toplum kuruluşları ve sivil araştırma kurumları tarafından hazırlanan raporlar vb. dokümanlar analiz edilmiş,
- Millî Eğitim Bakanlığı programlar ve öğretim materyalleri daire başkanlıkları tarafından geliştirilen anketler aracılığıyla öğretmen ve yöneticilerin programlar ve haftalık ders çizelgelerine yönelik görüşleri toplanmış,
- illerden gelen her bir branşla ilgili zümre raporları incelenmiş,
- branşlara yönelik açık uçlu sorulardan oluşan ve elektronik ortamda erişime açılan anket verileri derlenmiş,
- eğitim fakültelerimizin branşlar ölçeğinde hazırladıkları raporlar incelenmiş,

bütün görüş, öneri, eleştiri ve beklentiler, Bakanlığımızın ilgili birimlerinden uzman personel, öğretmen ve akademisyenlerden oluşan çalışma gruplarınca değerlendirilmiştir. Yapılan tespitler doğrultusunda öğretim programlarımız gözden geçirilip güncellenmiş ve yenilenmiştir. Programların uygulanmasına 2018-2019 eğitim öğretim yılı itibarıyla topyekûn geçilecek ve sonrasında yapılacak izleme değerlendirme sonuçlarına göre yine gerekli güncellemeler yapılacaktır. Böylelikle programlarımızın gelişmelerle ve bilimsel, sosyal, teknolojik vb. ihtiyaçlarla koşutluğunun sürekliliği sağlanmış olacaktır.

MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Müzik Dersi Öğretim Programı'nın amacı öğrencilerin;

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
- Yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla geliştirmek,
- Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlere ait öğeleri zenginlik olarak algılamasını sağlamak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
- Müzik ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlamak,
- Bireysel ve toplu olarak nitelikli farklı türlerde şarkı dinleme ve söyleme etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- İstiklâl Marşı başta olmak üzere marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak amaçlarına ulaşmalarının sağlanmasıdır.

MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA ALANA ÖZGÜ BECERİLER

Müzik dersine özgü temel bilgi, beceri ve yeterlilikler; kazanımlar ile açıklamaların içerisinde ifade edilmiştir.

Müzik dersi; katılımcı, sürekli geliştirilebilir, yeniliklere açık ve değişime öncülük eden bir yapıya sahip olup bu derste aşağıdaki becerilerin geliştirilmesi hedeflenmektedir:

1. Müziği tanıyabilme
2. Müzik - beden uyumunu sağlayabilme
3. Müziği bireysel veya toplu yapabilme
4. Müzikle toplum arasındaki bağı görebilme
5. Müzikle kültür, tarih ve estetik arasında bağ kurabilme
6. Müziği millî ve manevi değerlerle ilişkilendirebilme
7. Müziğin bir bilim dalı olarak da farklı bilimlerle ilişkisini kurabilme
8. Müziğin her insan için öğrenilebilir olduğunu anlayabilme
9. Dinleme, söyleme ve ritimsel etkinliklerle müzik yapabilme
10. Kendini müzik yoluyla ifade edebilme
11. Kültürel miras ve çeşitliliği geliştirebilme
12. Müzik teknolojilerini kullanabilme
13. Etkin müzik üreticisi olabilme

MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Öğretmen, öğrencilerin etkinliklere aktif olarak katılmasını sağlamak için anlatım, soru-cevap, röportaj, münazara, araştırma-inceleme, oyun, drama, yaparak-yaşayarak öğrenme, üretme, görev paylaşımı, sergileme gibi çeşitli öğretim yöntemlerini kullanmalıdır. Dinleme, ritimleme, doğaçlama yapma ve toplu söyleme gibi özel müzik öğretim yöntemleri, öğrencilerin Müzik dersini sevmeleri ve dersin etkili bir şekilde işlenmesi için ayrı bir öneme sahiptir.

Öğretmen, bu öğretim yöntemleri ve öğrenme alanlarını esas alarak uygulamada aşağıdaki hususlara dikkat etmelidir:

- Öğrencilerin hazır bulunuşluklarını göz önünde bulundurarak bireysel ilgi ve becerilerini ön plana çıkaracak, öğrencileri aktifleştirecek etkinlikler planlanmalıdır. Çevre şartları da göz önünde bulundurularak öğrenme ortamlarının motive edici, ilgi ve merak uyandırıcı olmasına özen gösterilmelidir.

- Öğrencilerin araştırma-inceleme ve bilgiye ulaşmasında bilişim teknolojilerinden faydalanmaları hususuna dikkat edilmelidir. Ayrıca EBA gibi kaynaklar takip edilerek alana ilişkin materyaller ve önerilen müzik yazılımları eğitim öğretim sürecine dâhil edilmelidir.

- Kazanımlar, öğrenme-öğretme sürecinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığıyla öğrencilerden beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerler olup öğrencilerin gelişim düzeyi göz önünde bulundurularak bütün sınıf düzeyinde sunulmuştur. Bu kazanımlar, sarmal bir yapıya sahip olup işleniş sırası, sınıf düzeyi ve öğrencilerin bireysel farklılıkları doğrultusunda öğretmen tarafından belirlenmelidir.

- Dersin işlenişinde belirli gün ve haftalarda, ilgili kazanımlarla gerekli ilişkilendirmeler yapılmalıdır.

- Bu derste teori amaç değil araçtır. Temel müzik eğitiminde hedeflenen, öğrencilere müzik zevki kazandırmak, öğrencilerin sanat ve estetik algılarını geliştirmektir. Bu husus tüm süreçlerde dikkate alınmalıdır.

- Öğrenme alanları içerikleri bakımından birbirleriyle tamamen kenetli olup sadece gerekli hallerde ayrılabilirler. Konuların işlenişinde birbiri ile ilişkili olan farklı öğrenme alanları ve kazanımları öğrencilerin gelişim düzeyleri ve bireysel farklılıkları göz önünde bulundurularak bir arada işlenmelidir. Dolayısıyla bir konu işlenişinde aynı sınıf seviyesindeki tüm öğrenme alanlarından kazanımlar bir arada kullanılabilir. Kazanımlar yeri geldikçe farklı kazanımlarla ilişkilendirme yapılarak tekrar verilebilir. Ayrıca aynı sınıf seviyesindeki diğer derslerle de uygun kazanımlarda disiplinler arası ilişkilendirmeler yapılmalıdır.

- Program uygulanırken öğrencilerin değerleri kazanmasına özen gösterilmeli, tüm kazanımlar ilgili değerlerle eşleştirilmeli ve örtük program anlayışından hareketle dersler işlenmelidir.

- Öğrencilerin eğitim öğretim sürecini bir bütün olarak tamamlamaları için Müzik dersi işlenirken diğer dersler ile ilişkilendirmeler göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin sağlık ile ilgili şarkılarda Hayat Bilgisi, millî ve manevi değerleri yansıtan marşlarda Sosyal Bilgiler, nota süreleri ve değerleriyle ilgili konularda Matematik, ritimle hareketlerde Beden Eğitimi ve Spor dersi vb. ilişkilendirmeler yapılabilir. Ve kesinlikle yapılmalıdır.

- Öğrencilerin her sınıf düzeyinde okul şarkıları, türkü, şarkı vb. söyleme etkinliklerinden dengeli olarak sekiz eser seslendirmeleri beklenir. Öğrencilere, öz müziğinden hareketle yakın çevreden uzağa doğru müzik bilgisi kazandırılmaya odaklanılmalıdır. Öğrenciler estetik bir bakış açısı geliştirebilmeleri için nitelikli eser ve örneklerle tanıştırılmalıdır. Dolayısı ile EBA gibi kaynaklar takip edilerek ilgili müzik dağarcığı eğitim öğretim sürecine dâhil edilmelidir.

- Nörobilim ve müzik psikolojisi bilim dallarında yapılan güncel çalışmalar çalgı eğitiminin beynin farklı işlev gören bölgelerini geliştirdiğini ortaya çıkarmıştır. Çalgı eğitimi ile ilgili kurs, egzersiz vb. çalışmalara yönelik düzenlemeler müzik dersi zümre toplantılarında alınan kararlar ile belirlenmelidir. Dolayısıyla ders kitaplarında çalgı eğitimi ile ilgili içerik beklenmemekle birlikte çalgı eğitimi her sınıf düzeyinde öğrencilerin talep ve yetenekleri doğrultusunda dikkate alınmalı ve öğrencilere bu yönde uygun rehberlik yapılmalıdır.

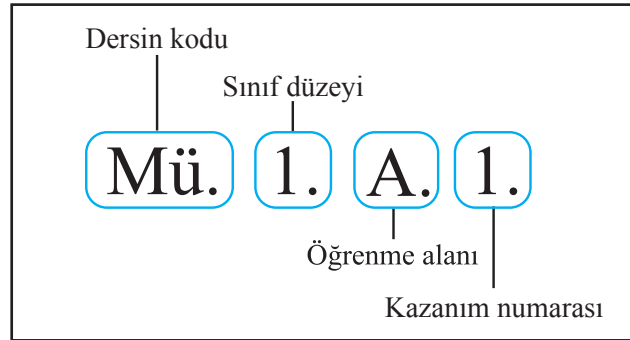
- Öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olacak kazanımlar için gerekli temel yaşam becerilerinin geliştirilmesine önem verilmeli ve etkinlikler bu anlayışla hazırlanmalıdır.
- Müzik dersinin, zevkli ve eğlenceli bir şekilde işlenerek öğrencilerin kazanımlara ulaşabilmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır.
- Müziğin, erken yaşlardan başlayarak kültürel kimliğin oluşmasında ve hayatın her aşamasında etkin bir olgu olduğu gerçeğini unutmamak gerekir. Eğitimin en temel felsefesi olan yakından uzağa ilkesinden hareketle, Müzik Dersi Öğretim Programı'nın bu ekseninde dikkate alınması gerekmektedir,
- Öğrencilerin müzik yoluyla estetik duyarlılıkların geliştirilmesi (dinleme, konuşma vb. etkinlikler) felsefesi ile edimsel müzik eğitimi (söyleme, doğaçlama, besteleme vb. etkinlikler) felsefesi dengeli bir şekilde eğitim öğretim sürecine yansıtılmalıdır.
- Müzik eğitiminde özellikle müziksel anlama ve müziksel becerilerin aktif öğrenme yoluyla kazandırılması üzerine yaygın olarak kullanılan Dalcroze, Orff, Kodaly, Suzuki gibi yaklaşımlar ile geleneksel meşuk eğitim ve öğretim yöntemleri dikkate alınmalıdır.

MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Müzik Dersi Öğretim Programı'nda öğrenme alanı temelli yaklaşım esas alınmıştır. Programda her sınıf düzeyinde aşağıdaki dört öğrenme alanı yer almaktadır.

- Dinleme-Söyleme
- Müziksel Algı ve Bilgilenme
- Müziksel Yaratıcılık
- Müzik Kültürü

Müzik Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar öğrenme alanlarına göre numaralandırılmıştır. Kazanımlar; ders kodu, sınıf düzeyi, öğrenme alanı ve kazanım numarası olarak ifade edilmiş ve aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

MÜZİK DERSİ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, VE 8. SINIFLAR DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE EBATLARI

Müzik dersi için her sınıf düzeyinde kitap forma sayıları ve kitap boyutları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Dersin Adı	En Fazla Forma Sayısı*	Ebadı
Müzik Dersi 1. Sınıf	5	19,5 cm ve 27,5 cm
Müzik Dersi 2. Sınıf	8	19,5 cm ve 27,5 cm
Müzik Dersi 3. Sınıf	6	19,5 cm ve 27,5 cm
Müzik Dersi 4. Sınıf	7	19,5 cm ve 27,5 cm
Müzik Dersi 5. Sınıf	5	19,5 cm ve 27,5 cm
Müzik Dersi 6. Sınıf	7	19,5 cm ve 27,5 cm
Müzik Dersi 7. Sınıf	8	19,5 cm ve 27,5 cm
Müzik Dersi 8. Sınıf	9	19,5 cm ve 27,5 cm

***En fazla forma sayıları yazılmıştır. Hazırlanacak Ders Kitabı daha az forma sayılarında da olabilir.**

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN İLKOKUL 1, 2, 3 VE 4. SINIFLAR ÖĞRENME ALANLARI VE SÜRELERİ

		Dinleme-Söyleme	Müziksel Algı ve Bilgilenme	Müziksel Yaratıcılık	Müzik Kültürü	Toplam
1. SINIF	Kazanım Sayısı	11	3	5	5	24
	Önerilen Süre	18	4	7	7	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%50	%12	%19	%19	%100
2. SINIF	Kazanım Sayısı	7	5	2	4	18
	Önerilen Süre	18	7	5	6	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%50	%19	%14	%17	%100
3. SINIF	Kazanım Sayısı	7	7	4	4	22
	Önerilen Süre	17	7	6	6	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%47	%19	%17	%17	%100
4. SINIF	Kazanım Sayısı	5	6	5	5	21
	Önerilen Süre	17	6	7	6	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%47	%17	%19	%17	%100

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ORTAOKUL 5, 6, 7 VE 8. SINIFLAR ÖĞRENME ALANLARI VE SÜRELERİ

		Dinleme-Söyleme	Müziksel Algı ve Bilgilenme	Müziksel Yaratıcılık	Müzik Kültürü	Toplam
5. SINIF	Kazanım Sayısı	6	7	6	4	23
	Önerilen Süre	17	7	7	5	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%47	%19	%20	%14	%100
6. SINIF	Kazanım Sayısı	7	4	6	6	24
	Önerilen Süre	17	6	8	5	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%47	%17	%22	%14	%100
7. SINIF	Kazanım Sayısı	7	4	5	6	22
	Önerilen Süre	17	6	7	6	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%47	%17	%19	%17	%100
8. SINIF	Kazanım Sayısı	10	2	4	9	25
	Önerilen Süre	17	5	7	7	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%48	%14	%19	%19	%100

1. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Mü. 1. A. DİNLEME - SÖYLEME

Mü.1.A.1. Ortama uygun müzik dinleme ve yapma kurallarını uygular.

- a) Evde, okulda ve açık havada müzik dinleme ve yapmanın çevreyi rahatsız etmeyecek şekilde olması gerektiği etkinliklerle kavratılmaya çalışılır.
- b) Etkinliklerde çocuk dünyasındaki seslere yönelik ninniler seçilir.

Mü.1.A.2. İstiklâl Marşı'nı saygıyla dinler.

Öğrencilere bayrak törenlerinde İstiklâl Marşı söylenirken nasıl duruş almaları ve saygı göstermeleri gerektiği uygun biçimde açıklanarak uygulamaya yönelik etkinlikler düzenlenir.

Mü.1.A.3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.

Sesler doğal (hayvan-doğadaki vb.) ve yapay sesler (radyo-televizyon-motorlu araç-makas vb.) şekilde sınıflandırılarak bunlara değinilir.

Mü.1.A.4 Çevresinde duyduğu sesleri taklit eder.

Doğal ve yapay sesler (doğadaki sesler, hayvan sesleri vb.) vurgulanır. Önce duyduğu varlıkların seslerini sonra ismi verilen varlıkların seslerini taklit eder.

Mü.1.A.5. Çevresinde kullanılan çalgıları tanıır.

Sınıfında, okulunda, konser etkinliklerinde ve evinde kullanılan çalgıların (saz/bağlama, kaval, ut, davul, zurna, kemençe, flüt, kaşık, zil vb.) isimleri ve ses tınları vurgulanır.

Mü.1.A.6. Düzenli ve düzensiz sesleri birbirinden ayırt eder.

Öğrencilere rastgele çalınan seslerle (gürültü), uyumlu çalınan (müziksel-estetik) ritim ve sesler arasındaki fark vurgulanır.

Mü.1.A.7. Ses ve nefes çalışmaları yapar.

Ses çalışmaları atlamalı olmayan yavaşık seslerle olmalı ve nefes egzersizleri (balon gibi sönme, yılan gibi tıslama, çiçek koklama vb.) kısa, uzun, kesik kesik vb. yaptırılmalıdır.

Mü.1.A.8. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.

Şarkı seslendirmeye aynı anda başlamanın ve şarkıyı aynı anda bitirmenin önemi vurgulanarak oyunlarla pekiştirilir. Etkinliklerde özellikle tekerleme, ninni, sayışma, mani vb. sözlere dayanan ritmik ve ezgisel türler kullanılır.

Mü.1.A.9. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

Öğrencilere vücutlarını bir ritim çalgısı gibi kullanabilecekleri gösterilir ve vücutlarını kullanarak farklı sesler üretmeleri istenir (dizlere vurma, parmak şıklatma, el çırpma vb.). Ardından çeşitli doğaçlama vücut hareketleri ile söylenen şarkılara eşlik etmeleri sağlanır.

Mü.1.A.10. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.

- a) Millî ve manevi değerlerimizi ve kültürümüzü yansıtan şarkı, türkü, marş, ilahi vb. örnekleri seslendirir veya örnekler katılımlı dinletilir.
- b) Öğrencilerin önemli gün ve haftalar dolayısıyla düzenlenecek Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaları için gerekli yönlendirmeler yapılır. Bu etkinliklerde öğrenciler, oluşturdukları özgün çalışmaları da sergileyebilirler.

Mü.1.A.11. Müzik çalışmalarını sergiler.

a) Öğrencilerin hazırladıkları özgün çalışmaları, gönüllü olarak arkadaşlarına sergilemelerini sağlayacak ortamlar oluşturulur. Çalışmalar, önemli gün ve haftalarda sergilenebileceği gibi velilerin de katılabileceği etkinliklerde de sunulabilir.

b) Öğrencilerin duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunmaları sağlanır.

Mü. 1. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME**Mü.1.B.1. Müzik çalışmalarını gerçekleştirdiği ortamı tanır.**

Öğrencilerin Müzik dersini gerçekleştirdikleri sınıfı tanımaları sağlanır. Sınıfın bölümlerini ve içindeki çalgıları (def, bendir, çelik üçgen, kaşık, orff çalgıları vb.) keşfetmesi sağlanır.

Mü.1.B.2. Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla ayırt eder.

Çevrelerindeki varlıklar hareket hızlarıyla taklit ettirilerek, karşılaştırmayı içeren etkinlikler düzenlenir. Varlıkların, hızlı ve yavaş hareketleri üzerinde durulur. Bu etkinlikler bir öykü veya masaldan yola çıkılarak da (Tavşan ile Kaplumbağa vb.) yaptırılabilir.

Mü.1.B.3. Müziklere uygun hızda hareket eder.

Vurmali bir çalgı ile yavaş ve hızlı tempoda ritim çalınarak öğrencilerin bu ritimlere uygun hareket etmeleri ve hız farklılıklarını hissetmeleri istenir. Bu çalışmadan sonra öğrencilere yavaş ve çabuk hızlarda müzik örnekleri dinletilir ve bu müziklere uygun hızlarda hareket etmeleri beklenir.

Mü. 1. C. MÜZİKSEL YARATICILIK**Mü.1.C.1. Ses oyunları yapar.**

a) Harfler, heceler, tekerlemeler, materyaller ve ritim aletlerinden yararlanarak öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmesi sağlanır.

b) Öğrencilere yansıma oyunu oynatılır. Örneğin birkaç öğrenci a-a-a-a-a, o-o-o-o-o dedikten sonra diğer öğrenciler arkadaşlarının çıkardığı sesleri taklit eder. Bu uygulama ellerindeki farklı materyaller ve ritim aletleri ile de yaptırılabilir.

Mü.1.C.2. Oluşturduğu ritim çalgısıyla öğrendiği müziklere eşlik eder.

a) Öğrencilerden; tekerleme, sayışma ve ninni gibi müziklere kendi oluşturdukları ritim çalgılarını kullanarak eşlik etmeleri istenir.

b) Öğrenciler önce dörtlük nota değerlerini kullanarak eşlik yapmalıdırlar. Sonraki aşamada ise doğaçlama olarak (hissettikleri gibi) öğrencilerin müziklere eşlik etmeleri sağlanır.

Mü.1.C.3. Basit ritmik yapıdaki ezgileri harekete dönüştürür.

Seçilecek müzikler 2/4'lük ve 4/4'lük gibi basit ritimlerden oluşan sayışma, tekerleme, şarkı ve türküler ile sınırlı olmalıdır.

Mü.1.C.4. Dinlediği / söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.

Öğrencilerin dağarcığındaki okul şarkılarının önce sözlerine dikkat çekilir, sonra bu sözlerin anlamlarına uygun hareketler düzenlenir ve şarkı birlikte seslendirilir.

Mü.1.C.5. Dinlediği öyküdeki olayları farklı ses kaynakları kullanarak canlandırır.

Anlatılan olaydaki varlıklara ait seslerden yola çıkarak ses üretme becerisi üzerinde durulur.

Mü. 1. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

Mü.1.D.1. İstiklâl Marşı'na saygı gösterir.

Öğrencilere İstiklâl Marşı okunurken saygı göstermeleri gerektiği uygun biçimde açıklanarak uygulamaya yönelik etkinlikler düzenlenir.

Mü.1.D.2. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır.

Öğrencilerin, çevresinde (sınıf, okul, ev, mahalle vb.) düzenlenen müzik etkinliklerine dinleyici veya görevli olarak katılımlarının önemi vurgulanır. Öğrencilerin okul ve ev dışındaki çevrelerde yapılan etkinliklere veli eşliğinde katılmaları sağlanmalıdır.

Mü.1.D.3. Ortama uygun müzik dinleme ve yapma kurallarını bilir.

Müziğin zaman ve mekâna göre uygun ses hacminde dinlenilmesi ve yapılması gerektiği vurgulanır. Öğrencilerin konserlerde nasıl davranmaları gerektiği oyunlaştırılıp fark ettirilir. Evde, okulda ve açık havada müzik dinleme ve yapmanın çevreyi rahatsız etmeyecek şekilde olması gerektiği, farklı uygulamalarla kavratılmaya çalışılır.

Mü.1.D.4. Ortama uygun müzik dinleme ve yapma davranışları sergiler.

a) Sınıftaki çalgılar kullanıldıktan sonra çalgıların temizlik ve bakımları yapılarak tekrar yerlerine konulmaları vurgulanır.

b) Sınıfında müzik dinlerken veya yaparken çevreyi rahatsız etmeyecek şekilde davranmanın gereğini vurgulayan öyküler dramatize ettirilir. Öyküde vurgulanan olumsuzlukların neler olduğu, nedenleri ve bu durumda nasıl davranılması gerektiği sınıf içinde tartışma yaptırılarak belirlenir. Öyküler doğru davranış biçimleriyle yeniden kurgulanarak tekrar dramatize edilir. Evde, okulda, konser salonlarında ve açık havada sergilenmesi gereken davranış biçimi üzerinde durulur.

Mü.1.D.5. Atatürk'ün sevdiği türkü ve şarkıları tanır.

Öğrencilere bilişim teknolojisi cihazları aracılığıyla Atatürk'le ilgili şarkılar dinlettirilir. Sözlerdeki anlama dikkat çekilerek Atatürk'le ilgili belli başlı şarkılar tanıtılır.

2. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Mü. 2. A. DİNLEME - SÖYLEME

Mü.2.A.1. Ses ve nefes çalışmaları yapar.

Ses çalışmaları re-la aralığında, atlamalı olmayan yanaşık seslerle olmalı ve nefes egzersizleri (kısa, uzun, kesik kesik vb.) yaptırılmalıdır. Ses çalışmalarında örneğin uşşak makamından oluşturulan bir ezgi yapısı kullanılabilir.

Mü.2.A.2. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

Öğrencilerin, çeşitli doğaçlama vücut hareketleri ile söylenen şarkılara eşlik etmeleri sağlanır.

Mü.2.A.3. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.

a) Birlikte şarkı söylerken dikkat edilecek kurallar, beyin fırtınası yaptırılarak belirlenir ve şarkı daha sonra belirlenen kurallara uygun olarak birlikte seslendirilir.

b) Öğrencilerin seslerini şarkı söylerken uygun ton ve gürlükte (bağırmadan) kullanmaları gerektiğine dikkat çekilir.

c) Öğrencilerin diğer arkadaşlarının seslerini de dinlemeleri gerektiğine dikkat çekilerek sınıfın uyum içinde olması sağlanmalıdır.

Mü.2.A.4. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.

a) Öğrencilerin belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılmaları (söyleme, dinleme, izleme vb.) için gerekli yönlendirmeler yapılır. Öğrencilerin görevli veya izleyici olarak katıldıkları bu etkinlikler hakkında hissettikleri duygu ve düşüncelerini, arkadaşlarıyla paylaşmaları sağlanır. Öğrencilerin bu etkinlik dışında hangi etkinliklere katılmak istedikleri ve etkinlikler ile ilgili önerileri ifade etmesi sağlanır. Ayrıca öğrencilere farklı bir müzik etkinliği hazırlatılarak bu etkinliği sınıfta sergilemeleri istenir.

b) Öğrencilerin önemli gün ve haftalar dolayısıyla düzenlenecek Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaları için gerekli yönlendirmeler yapılır. Bu etkinliklerde öğrenciler, oluşturdukları özgün çalışmalarını da sergileyebilirler.

Mü.2.A.5. İstiklâl Marşı'nı anlamına uygun söyler.

a) İstiklâl Marşı'nı anlamına uygun şekilde ve gelişimsel özellikleri göz önünde tutularak ses sınırları içinde söylemeleri sağlanır.

b) İstiklâl Marşı'mızın millî birlik ve beraberliğimizi güçlendirici yönü ve önemi vurgulanır. İstiklâl Marşı'mız, içerdiği anlamsal bütünlüğe dikkat çekilerek dinletilir.

c) Bayrak törenlerinde İstiklâl Marşı'mızın esas duruşta dinlenmesi gerektiği anlatılır.

ç) İstiklâl Marşı'mızın önemi vurgulanıp öğrencilere duygu ve düşünceleri sorularak konuyla ilgili sınıf içi paylaşım yaptırılır.

Mü.2.A.6. Millî, dinî ve manevi günler ile ilgili müzikler dinler.

Millî, dinî ve manevi günlerde bu kazanıma yer verilmelidir.

Mü.2.A.7. Müzik çalışmalarını sergiler.

Öğrencilerde öz güven gelişimini desteklemek amacıyla bireysel veya toplu olarak müzik çalışmalarını sergileyebilecekleri ortamlar oluşturulur.

Mü. 2. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

Mü.2.B.1. Doğada duyduğu sesleri, gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynakları kullanarak canlandırır.

Bu kazanımda sesin gürlük özelliği (kuvvetli-hafif) üzerinde durulmalıdır.

Mü.2.B.2. Dağarcığındaki müzikleri anlamlarına uygun hız ve gürlükte söyler.

Müziklerde esere anlam katacak uygun hız ve gürlüğe dikkat edilmelidir.

Mü.2.B.3. Çevresinde kullanılan çalgıları tanır.

Öğrencilerin çevresindeki telli (saz/bağlama, ut, kanun, tanbur, cümbüş, keman vb.), üflemeli (kaval, zurna, ney, tulum vb.), vurmali ezgili (santur, ksilofon, metalofon vb.), vurmali ezgisiz (kudüm, def, davul, kaşık, zil, darbuka, kastanyet, bendir, marakas, arbena vb.) çalgılarla tanışmaları sağlanmalıdır. Öğrencilere, çevrelerinde kullanılan çalgıların neler olduğu ile bu çalgıları nerelerde ve ne zaman gördükleri sorulur. Sonra, bu çalgıların nasıl kullanıldığı üzerinde durulur.

Mü.2.B.4. Konuşmalarında uzun ve kısa heceleri ayırt eder.

Kelimeleri ritimlendirme üzerinde durulmalıdır. Doğrudan teorik bilgi aktarma şeklinde değil, sezgisel olarak verilmelidir.

Mü.2.B.5. Duyduğu ince ve kalın sesleri ayırt eder.

Ninni ezgilerindeki seslerin arasındaki incelik-kalınlık ilişkisi üzerinde durulmalıdır.

Mü. 2. C. MÜZİKSEL YARATICILIK

Mü.2.C.1. Dinlediği öyküdeki olayları farklı materyaller kullanarak canlandırır.

Öyküyü canlandırırken öğrencinin sesini ve farklı materyalleri kullanabilmesini sağlayan etkinliklere yer verilmelidir.

Mü.2.C.2. Oyun müziklerine, özgün hareketlerle eşlik eder.

Öğrencilerin, çeşitli doğaçlama vücut hareketleri ile oyun müziklerine eşlik etmeleri sağlanır.

Mü. 2. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

Mü.2.D.1. Ortama uygun müzik dinleme ve yapma davranışları sergiler.

Müzik dinlerken veya yaparken çevreyi rahatsız etmeyecek şekilde davranmanın gereğini vurgulayan öyküler dramatize edilir. Öyküde vurgulanan olumsuzlukların neler olduğu, nedenleri ve bu durumda nasıl davranılması gerektiği sınıf içinde tartışma yaptırılarak belirlenir. Öyküler doğru davranış biçimleriyle yeniden kurgulanarak tekrar dramatize edilir. Evde, okulda, konser salonlarında ve açık havada sergilenmesi gereken davranış biçimi üzerinde durulur. Gereğinden yüksek olan sesin rahatsızlık verici özelliği vurgulanır.

Mü.2.D.2. Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürünü geliştirir.

Geleneksel müzik kültürümüzü yansıtan örneklere yer verilmelidir.

Mü.2.D.3. Okuldaki müzik etkinliklerine katılır.

Öğrencilerin okulda düzenlenen müzik etkinliklerine dinleyici veya görevli olarak katılmalarının önemi vurgulanır. Bu etkinliklerde öğrenciler, oluşturdukları özgün çalışmaları sergileyebilirler.

Mü.2.D.4. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır.

Öğrencilerin çevresinde düzenlenen müzik etkinliklerine dinleyici veya görevli olarak katılmalarının önemi vurgulanır.

3. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Mü. 3. A. DİNLEME - SÖYLEME

Mü.3.A.1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

a) Öğrencilere, konuşurken ve şarkı söylerken ses ve nefeslerini doğru kullanmalarına yönelik örnek uygulamalar yaptırılır. Örneğin balon üfleme, karın şişirme, çiçek koklama ve ateş söndürme gibi taklit çalışmalarla öğrencilerin diyaframlarını kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencilerin seslerini şarkı söylerken uygun ton ve gürlükte, konuşurken ise çok bağırmandan kullanmalarına ilişkin etkinlikler yaptırılır.

Mü.3.A.2. Birlikte söyleme kurallarına uyar.

Söyleme etkinlikleri sırasında, birlikte başlama ve bitirme, ses üretirken arkadaşını dinleme, kendi ürettiği ses ile topluluğun ürettiği ses arasında denge kurabilme vb. durumlara ilişkin etkinlikler düzenlenir.

Mü.3.A.3. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzikleri anlamına uygun söyler.

a) Öğrencilerden belirli gün ve haftalar konusu hakkında düşüncelerini ifade etmeleri istenir. Bu günlerde söylenen şarkıların konu özelliklerine dikkat çekilir.

b) Öğrencilerin önemli gün ve haftalar dolayısıyla düzenlenecek Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaları için gerekli yönlendirmeler yapılır. Bu etkinliklerde öğrenciler, oluşturdukları özgün çalışmalarını da sergileyebilirler.

Mü.3.A.4. İstiklâl Marşı'nı saygıyla söyler.

İstiklâl Marşı'nın sözlerinin doğru bir şekilde telaffuz edilmesi sağlanır.

Mü.3.A.5. Oluşturduğu ritim çalgısıyla dinlediği ve söylediği müziğe eşlik eder.

Ritmik yapıları algılamaya yönelik etkinlikler üzerinde durulmalıdır.

Mü.3.A.6. Kendi kültüründen oyunlar oynayarak şarkı ve türküler söyler.

Öğrenciler, yaşadıkları bölgeyi referans alarak kendi kültürlerinden düzeylerine uygun dans figürleri sergilemelidir.

Mü.3.A.7. Müzik çalışmalarını sergiler.

Öğrencilerin bireysel veya grup olarak hazırladıkları müziksel çalışmalarını sergileyecekleri ortamlar oluşturulur. Bu etkinliklere arkadaşlarının yanı sıra velilerin de izleyici olarak katılmaları sağlanabilir. Ayrıca izlenen çalışmalar hakkında öğrencilerin görüşlerini ifade edebilecekleri etkinlikler düzenlenir.

Mü. 3. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

Mü.3.B.1. Müzikteki uzun ve kısa ses sürelerini fark eder.

Öğrenciler, dağarcıklarındaki sayışma, tekerleme ve okul şarkılarının sözlerinde yer alan uzun ve kısa heceleri (ses sürelerini) belirleyip simgeleştirir. Oluşturulan tartımsal kalıplar, ritim çalgıları kullanılarak seslendirilir.

Mü.3.B.2. Müzikteki ses yüksekliklerini grafikte gösterir.

a) Seslerin incelik ve kalınlıkları fark ettirilmelidir. Çevrelerinde duydukları seslerden ince ve kalın olanlar belirlenir ve öğrencilerden bu sesleri taklit etmeleri istenir. Taklit etme kendi sesleriyle veya "ezgili vurmalı çalgılar" kullanılarak yaptırılabilir. Öğrencilere, çalgılarından çıkardıkları seslerin inceden kalına doğru sıralanış biçimlerine göre oyunlar oynatılabilir. Belirlenen seslere uygun işaret ve simgeler kullanılarak grafikler oluşturulur.

b) Sonraki aşamada ise dağarcıklarındaki herhangi bir şarkının sözleri tahtaya yazılıp; şarkıdaki sözlere karşılık gelen sesler, incelik ve kalınlıklarına göre çeşitli simge ve şekiller kullanılarak grafiğe dönüştürülür. Bu grafiklere göre de öğrencilerin müziğe çalgılarını kullanarak oyunlaştırma yoluyla eşlik etmeleri sağlanıp şarkı tekrarlanır.

Mü.3.B.3. Duyduğu basit ritim ve ezgiyi tekrarlar.

- a) Öğrencilerden, düzeylerine uygun duydukları ritimleri veya makamsal ezgileri yansılama yöntemiyle tekrarlamaları istenir.
- b) Doğrudan teorik bilgi aktarma şeklinde değil, sezgisel olarak verilmelidir.
- c) Ritim kalıpları ve ezgiler basit ölçülerde olmalı ve iki ölçüyü geçmemelidir.

Mü.3.B.4. Müzikleri uygun hız ve gürlükte seslendirir.

- a) Çabuk-yavaş hız ve kuvvetli-hafif gürlük çalışmaları yapılmalıdır.
- b) Seslendirme kavramı, çalma ve söyleme etkinliklerini kapsamalıdır.

Mü.3.B.5. Müziklerdeki aynı ve farklı söz kümelerini harekete dönüştürür.

Söz kümelerine hareket oluştururken, tekrar eden sözlere aynı, değişen sözlere ise farklı hareket biçimleri kullanılmalıdır.

Mü.3.B.6. Notalar ile renkleri eşleştirir.

- a) Bilişim destekli müzik teknolojilerinin yardımıyla notaların ses yükseklikleri renklerle ilişkilendirilerek verilmelidir.
- b) Notaların isimleri ve dizekteki yerleri verilmemeli, sadece sesler arasındaki incelik ve kalınlık farkları ele alınmalıdır.
- c) Etkinliğin seslendirme kısmında seçilecek sesler öğrencilerin ses sınırları içinde (örneğin “fa, sol, la”) olmalıdır.
- ç) Bilişim teknolojileri kullanma imkânı yeterli olmadığı durumlarda etkinlikler renkli kâğıt, karton, kalem vb. araç gereçlerle de yapılabilir.

Mü.3.B.7. Seslerin yüksekliklerini, sürelerinin uzunluk ve kısalıklarını ayırt eder.

Bilişim destekli müzik teknolojileri yardımıyla sesin yüksekliğini, sesin gürlüğünü ve müzik hız basamaklarını sınıf düzeyinde gösterebilir nitelikte uygulamalara (müzik yazılımlarına) yer verilmelidir.

Mü. 3. C. MÜZİKSEL YARATICILIK

Mü.3.C.1. Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.

Öğrencilerin duygularını drama, resim, şiir, düzyazı vb. yollarla ifade etmeleri sağlanır.

Mü.3.C.2. Müziklerde yer alan farklı ezgi cümlelerini dansa ve oyuna dönüştürür.

- a) Öğrencilere şarkı içinde değişen ezgi cümleleri fark ettirilir (Örneğin “Mutluluk” veya “Jimnastik Oyunu” şarkıları... Şarkının “A” cümlesinde öğrenciler el ele tutuşup halka oluşturarak sağa ve sola doğru yürürler, “B” cümlesinde ise dağılarak serbest hareket yaparlar. Öğrencilerden, şarkı içerisindeki her farklı ezgi cümlesi için farklı hareketler oluşturarak dans etmeleri beklenir.).
- b) Öğrencilerin dans içinde ezgiye uygun doğaçlama hareketler yaparak kendilerini ifade etmeleri sağlanır.
- c) Öğrencilerden, yaşadıkları bölgeyi referans alarak kendi kültürlerinden aşına oldukları müzikleri ve halk danslarından figürleri kullanarak etkinliği zenginleştirmeleri beklenir.

Mü.3.C.3. Ezgi denemeleri yapar.

Öğrencilerden, hissettikleri duygu ve düşüncelerini sınıfta var olan çalgılar veya sesleri ile doğaçlama ezgiye dönüştürmeleri istenir.

Mü.3.C.4. Farklı ritmik yapılardaki ezgilere uygun hareket eder.

Seçilecek ritmik yapı (örneğin 3/4'lük ve 6/8'lik ölçülerde) teorik değil, hissettirilerek verilmelidir.

Mü. 3. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ**Mü.3.D.1. Bildiği çalgıları özelliklerine göre sınıflandırır.**

Öğrencilere sınıfta ve çevresinde gördüğü vurmali, nefesli, yaylı, tuşlu ve telli çalgılar tanıtılmalıdır.

Mü.3.D.2. Çevresindeki halk danslarını müzikleri ile tanıır.

a) Çevrelerinde yerel halk dansları örnekleri bilişim teknolojisi araçlarından yararlanılarak öğrencilere izlettirilir, dinlettirilir. Halk danslarının müziklerini, dinledikleri diğer müzik türlerinden ayırt edebilmelerine yönelik etkinlik ve dinletiler düzenlenir.

b) Düzeylerine uygun olarak düzenlenmiş (uyarlanmış) halk danslarını oynamaları sağlanır.

Mü.3.D.3. Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik kültürünü geliştirir.

Geleneksel müzik kültürümüzü yansıtan örneklere yer verilmelidir.

Mü.3.D.4. Millî, dinî ve manevi değerler ile ilgili müzik dağarcığına sahip olur.

a) Dağarcık oluşturulurken millî, dinî ve manevi değerlerimizi konu alan örneklere yer verilmelidir.

b) Önde gelen değerlerimize ve müzik şahsiyetlerimize (örneğin Dede Efendi, Muharrem Ertaş) dair biyografiler, ilgi çekici anekdotlar ile ele alınır.

4. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Mü. 4. A. DİNLEME - SÖYLEME

Mü.4.A.1. Birlikte söyleme kurallarına uyar.

Mü.4.A.2. İstiklâl Marşı'nı doğru söylemeye özen gösterir.

Öğrencilerin İstiklâl Marşı'nı ritmine ve ezgisine uygun şekilde ve gelişimsel özellikleri göz önünde tutularak ses sınırları içinde söylemeleri sağlanır.

Mü.4.A.3. Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.

Öğrencilerin duymaya alışkın oldukları bir makamdan (örneğin kürdi makamı) 5/8'lik ölçüde olan şarkı ve türküler teorik olarak değil, kulaktan öğretilmelidir.

Mü.4.A.4. Belirli gün ve haftaların anlamına uygun müzikler söyler.

a) Millî, dinî ve manevi günler ile belirli gün ve haftalarda bu kazanıma yer verilmelidir.

b) Milli bayramlar (29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı vb.) ile ilgili etkinliklere yer verilir.

c) Öğrencilerin önemli gün ve haftalar dolayısıyla düzenlenecek Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaları için gerekli yönlendirmeler yapılır. Örneğin Atatürk ile ilgili şarkıları anlamlarına uygun söylemeleri sağlanır.

Mü.4.A.5. Müzik çalışmalarını sergiler.

Öğrenciler, bireysel veya grup olarak hazırladıkları müziksel çalışmalarını sergileyecekleri ortamlar oluşturulur.

Mü. 4. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

Mü.4.B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini tanır.

a) Bu sınıf düzeyinde dizek, sol anahtar, zaman belirteci (ölçü sayısı), ölçü çizgisi, bitiş işareti, ve notalar (fa, sol, la) verilmelidir.

b) Bu sınıf düzeyinde 2/4'lük basit ölçü, dörtlük-sekizlik nota ve dörtlük-sekizlik sus değerleri verilmelidir.

Mü.4.B.2. Müzikteki ses yüksekliklerini grafikte gösterir.

Şarkının sözlerine karşılık gelen sesler, incelik ve kalınlığına göre grafiğe dönüştürülmelidir.

Mü.4.B.3. Şarkı, türkü ve oyun müziklerinde hız değişikliklerini fark eder.

"Giderek yavaşlama" ve "giderek hızlanma" gibi hız değişiklikleri hissettirilmelidir.

Mü.4.B.4. Öğrendiği seslerin temel özelliklerini ayırt eder.

a) Öğrendiği seslerin (fa, sol, la), önce kısalık ve uzunluk, daha sonra ise incelik ve kalınlık özellikleri üzerinde durulmalıdır.

b) Konu anlatımları oyunlaştırılarak verilmelidir.

c) Öğrenciler, öğrendikleri ses sürelerini içeren sınıf düzeylerine uygun basit yapıda ezgilerin vuruşlarını belirler ve belirledikleri süreleri dizekte ikinci çizgi (sol çizgisi) ya da tek çizgi üzerinde gösterirler. Öğrencilerden, bu süreleri bedensel hareketlerle içselleştirmelerinin ardından, vücut hareketleri ve çeşitli ritim çalgıları ile de seslendirmeleri beklenir.

ç) Öğrencilere, öğrendiği sesler arasındaki incelik ve kalınlığı fark ettirmek için ilgili sesleri içeren bir şarkı üzerinde çalışma yaptırılır. Örneğin öğrencilere hangi sesin diğerinden daha ince veya daha kalın olduğu

buldurulur. Duydukları sesin incelik ve kalınlık özelliğine göre hareket oluşturmaları istenir. Daha sonra ise bu çalışma, şaşırtmalar yaptırılarak oyunlaştırılır.

Mü.4.B.5. Dinlediği müziklerdeki gürlük değişikliklerini fark eder.

Gürlük değişikliklerinden, "giderek kuvvetlenme" ve "giderek hafifleme" oyunlaştırılarak verilmelidir.

Mü.4.B.6. Temel müzik yazı ve öğelerini (yükseklik, süre, hız, gürlük) bilişim destekli müzik teknolojilerini kullanarak ayırt eder.

a) Kullanılacak uygulama (müzik yazılımı) sınıf düzeyine uygun seçilmelidir.

b) Notaların isimleri ve dizekteki yerleri önce her seferinde renklerle eşleştirilerek verilmelidir. Öğrenciler renklerle eşleştirmelerde belli bir başarı elde ettikten sonra kademeli olarak bazen notalar renksiz olarak da dizek üzerindeki yerlerine eşleştirilmek üzere verilmelidir. Her çalışmanın sonunda ise notalar tamamen renksiz olarak dizek üzerinde verilerek eşleştirme çalışmaları yapılır ve notaların dizekteki yerleri hakkında öğrencilerde farkındalık sağlanır.

Mü. 4. C. MÜZİKSEL YARATICILIK

Mü.4.C.1. Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.

Öğrencinin tercihine bağlı olarak resim yapma, yazılı ve sözlü anlatım, drama ve dans gibi farklı anlatım yolları kullanılabilir.

Mü.4.C.2. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıpları ile eşlik eder.

Öğrenci müzik seçiminde özgür bırakılır, gerek duyuluyorsa basit ölçülerle sınırlandırılabilir.

Mü.4.C.3. Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.

Öğrenci müzik seçiminde özgür bırakılır, gerek duyuluyorsa basit ölçülerle sınırlandırılabilir.

Mü.4.C.4. Farklı ritmik yapıdaki ezgilere uygun hareket eder.

Öğrenci müzik seçiminde özgür bırakılır, gerek duyuluyorsa basit ölçülerle sınırlandırılabilir.

Mü.4.C.5. Müziklerde aynı ve farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.

Söz kümelerine yönelik hareket oluştururken, tekrar eden sözlere aynı, değişen sözlere ise farklı hareket biçimleri kullanılmalıdır.

Mü. 4. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

Mü.4.D.1. Müzik arşivi oluşturmanın önemini fark eder.

Arşiv hazırlanırken destan, öykü, şiir vb. türlerden esinlenilerek oluşturulmuş örneklerden yararlanır.

Mü.4.D.2. Sınıfça ortak müzik arşivi oluşturur.

a) Öğrencilerin müzik alanı ile ilgili edindikleri veya ürettikleri her türlü çalışmayı (eser ses kayıtları, nota yazıları vb.) sınıflandırıp çeşitli bilişim teknolojisi gereçlerinin (bilgisayar, çeşitli bellek birimleri vb.) desteğiyle gerek yazılı gerek sayısal (dijital) veri olarak bir müzik arşivi oluşturmaları sağlanır.

b) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü.4.D.3. Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik kültürünü geliştirir.

Geleneksel müzik kültürümüzden örneklere yer verilmelidir.

Mü.4.D.4. Öğrenilen müzikler aracılığıyla millî ve manevi bilinç kazanır.

Vatanseverlik değeri ile ilgili bilinç kazandırılır.

Mü.4.D.5. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır.

Öğrencilerin, çevresinde (sınıf, okul, ev, mahalle vb.) düzenlenen müzik etkinliklerine dinleyici veya görevli olarak katılmaları konusunda yönlendirmeler yapılır. Daha sonra bu etkinliklerde edindikleri deneyim ve izlenimleri arkadaşları ile paylaşmaları istenir. Öğrencilerin okul ve ev dışındaki çevrelerde yapılan etkinliklere veli eşliğinde katılmaları sağlanmalıdır.

5. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Mü. 5. A. DİNLEME - SÖYLEME

Mü.5.A.1. İstiklâl Marşı'nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.

Öğrencilerin İstiklâl Marşı'nı prozodi kurallarına (tonlama, vurgulama, zamanlama, duraklama vb.) uygun bir şekilde söylemeleri sağlanır.

Mü.5.A.2. Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.

5/8'lik, 7/8'lik ve 9/8'lik aksak ölçüler/usuller kulaktan öğretme yöntemi ile verilmelidir.

Mü.5.A.3. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.

a) Millî, dinî ve manevi günler ile belirli gün ve haftalarda bu kazanıma yer verilmelidir.

b) Öğrencilerin önemli gün ve haftalar dolayısıyla düzenlenecek Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaları için gerekli yönlendirmeler yapılır. Bu etkinliklerde öğrenciler, oluşturdukları özgün çalışmalarını da sergileyebilirler.

c) Drama, müzikli oyun, kukla, Hacivat-Karagöz vb. halk oyunları ile yardımlaşma, iş birliği, çalışkanlık ve sabır değerleri kazandırılmalıdır.

Mü.5.A.4. Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.

"Giderek yavaşlama" ve "giderek hızlanma" gibi hız değişiklikleri hissettirilmelidir.

Mü.5.A.5. Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.

Türk müziğinin temel dokusu göz önünde bulundurularak öğrencilerin rast ve hüseyni makamlarına yönelik dinleti (türkü, şarkı, alıştırma vb.) çalışmaları yapılmalıdır. Örneğin önce sınıf düzeyinde istenen makamlardan birine yönelik dinleti çalışmaları yapılır. Öğrenciler ilk makamı işitsel olarak algıladıktan sonra diğer makama yönelik dinleti yapılır. Sonra her iki makama yönelik karışık eserler dinletilir ve öğrencilerden eserlerin hangi makama ait olduklarını bulmaları istenir. Öğrenciler eserlerin makamlarını belirlemede belli bir başarı elde ettikten sonra bu makamlardan farklı karakterde üçüncü bir makama ait eserler de arada bir sorular ancak bu makamla ilgili ayrıntıya girilmez. Her çalışma sınıf düzeyinde istenen makamlara yönelik söyleme etkinlikleri ile desteklenerek öğrencilerde makamsal farkındalık sağlanır.

Mü.5.A.6. Müzik çalışmalarını sergiler.

Öğrencilerin bireysel veya toplu olarak yaptıkları müzik çalışmalarını sergileyebilecekleri ortam oluşturulmalıdır.

Mü. 5. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

Mü.5.B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.

a) Bu sınıf düzeyinde 3/4'lük ve 4/4'lük basit ölçüler ile birlik-ikilik nota ve birlik-ikilik sus değerleri verilmelidir.

b) Bu sınıf düzeyinde dizek üzerinde "re-la" aralığındaki notalar verilmelidir.

Mü.5.B.2. Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.

a) Bu sınıf düzeyinde birlik, ikilik, dördlük, sekizlik nota ve birlik, ikilik, dördlük, sekizlik sus değerleri dizek üzerinde uygulamalı olarak kavratılmaya çalışılır. Sesler arasındaki ilişkiler matematiksel oyunlar şeklinde kartlara yazılarak oyunlaştırılabilir.

b) Ritim kartlarından örnekler dağıtılır ve çalınan ritme ait olan kartı elinde bulunduran öğrenciden, kartın kendisinde olduğunu fark etmesi ve kartı havaya kaldırması istenir.

c) Sonraki aşamada ise öğrencilerden öğrendikleri sesler ve nota değerlerinden oluşan şarkıları seslendirmelerine yönelik etkinlikler düzenlenir.

Mü.5.B.3. Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.

“Re-la” aralığındaki seslerden oluşan bir şarkıda notaların incelik-kalınlık özelliklerini anlamalarına yönelik oyunlar oynatılabilir. Örneğin; “fa” sesi eksen olarak belirlenir ve bu sese göre daha ince olan “sol ve la” seslerini duyduklarında öğrencilerin ayağa kalkmaları, “fa” sesine göre daha kalın olan “re” ve “mi” seslerini duyduklarında ise oturmaları istenir.

Mü.5.B.4. Müzikteki ses yüksekliklerini dizek üzerinde gösterir.

Re-la aralığındaki notalar verilmelidir.

Mü.5.B.5. Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.

- a) Önce örnek bir şarkı veya türkü öğrenciler tarafından seslendirilir, sonra öğrenciler iki gruba ayrılır ve bu gruplara farklı çalgılar verilerek bölümlerin farklılıklarını çalgılarıyla belirlemeleri istenir.
- b) Müzikler iki bölümlü şarkı formunda olmalıdır.

Mü.5.B.6. Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.

Orta hız ve orta gürlük kavramları verilmelidir.

Mü.5.B.7. Sesin oluşumunu açıklar.

- a) Sesin oluşumunu titreşim, onu oluşturan etmenler (itme, çekme, vurma, üfleme vb.) ve içinde yayıldığı ortamlar açısından kavrar.
- b) Öğrencilerden sesin daha net duyulabilmesi için tiyatro ve konser salonlarında neler yapıldığını araştırmaları istenir. Bu konuda bir mekânda yapılabilecek düzenlemelerle ilgili basit materyaller kullanarak modeller geliştirmeleri beklenir.

Mü. 5. C. MÜZİKSEL YARATICILIK

Mü.5.C.1. Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.

Öğrencilerin dinledikleri müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini; yazılı, sözlü anlatım, resim, drama vb. yollarla veya bilişim teknolojilerinden yararlanarak ifade etmelerine ilişkin etkinlikler düzenlenir.

Mü.5.C.2. Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.

- a) Öğrencilerin öğrendikleri ses ve sus değerlerini kullanarak oluşturdukları ritim kalıplarını dizek üzerinde yazarak seslendirmelerine ilişkin etkinlikler düzenlenir. Ritim denemeleri dizek üzerine yazılırken sol çizgisi kullanılmalıdır.
- b) Ritim kalıpları yazılırken öğrenilen zaman belirteci, nota ve süre değerleri ile sınırlıdır.
- c) Öğrenciler ezgileri ses, beden perküsyonu veya ritim çalgıları vasıtasıyla seslendirirler.

Mü.5.C.3. Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.

Seçilecek müziklerde düzeye uygun iki bölümlü şarkı, türkü vb. formlara yer verilmelidir.

Mü.5.C.4. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.

- a) Oluşturulacak ritim kalıbı, öncelikle öğrenilen ölçü/usul ve nota değerleri ile sınırlı olmalıdır. Ancak uygulamada doğaçlama aşamasında ölçü/usul ve nota değerlerinde esneklik sağlanmalıdır.
- b) Sonraki aşamada öğrenciler ritim denemelerini doğaçlama olarak yapmaları konusunda teşvik edilmelidir.

Mü.5.C.5. Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.

Söz konusu ritmik yapı; 7/8 ve 9/8'lik aksak ölçüler ile sınırlandırılmalı ve bu usuller hissettirilerek verilmelidir.

Mü.5.C.6. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

a) Öğrencilerin kendi çalışmalarını (beste, düzenleme vb.) bilgisayarlı müzik kayıt teknolojilerini kullanarak kaydeder. Örneğin bireysel olarak veya grup oluşturarak, eser çalışmalarını, nota yazım programları ile notaya alma; müzik-ses düzenleme programları ile de kaydetme ve düzenleme etkinlikleri yaparlar.

b) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü. 5. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ**Mü.5.D.1. İstiklâl Marşı'nın tarihsel sürecini millî ve manevi değerlerle ilişkilendirir.**

Mehmet Âkif Ersoy'un hayatından örneklerle vatan sevgisi, bayrak sevgisi gibi millî ve manevi değerlerin kazandırılmasına yönelik uygulamalar yaptırılabilir. Ayrıca İstiklâl Marşı'nın bestecisi Osman Zeki Ün-gör'ün hayatından bahsedilmelidir.

Mü.5.D.2. Bireysel müzik arşivini oluşturur.

a) Öğrencilerin müzik alanı ile ilgili edindikleri veya ürettikleri her türlü çalışmayı (eser ses kayıtları, nota yazıları vb.) sınıflandırıp çeşitli bilişim teknolojisi gereçlerinin (bilgisayar, çeşitli bellek birimleri vb.) desteğiyle gerek yazılı gerek sayısal (dijital) veri olarak bir müzik arşivi oluşturmaları sağlanır.

b) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü.5.D.3. Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.

Öğrencilere özellikle yakın çevrelerinde ve bölgelerinde dinlenen geleneksel müziklerimize ilişkin örnekleri araştırmaları ve bunları dinlemelerine ilişkin yönlendirmeler yapılır.

Mü.5.D.4. Atatürk'ün müziğe verdiği önemi araştırır.

Öğrencilerin müzikle ilgili araştırmalarında bilgisayar, internet ve kütüphanelerden yararlanabilmelerine ilişkin yönlendirmeler yapılır.

6. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Mü. 6. A. DİNLEME - SÖYLEME

Mü.6.A.1. İstiklâl Marşı'nı birlikte söyler.

- a) Öğrencilerin İstiklâl Marşı'nı nefes yerlerine uygun olarak söylemeleri sağlanır.
- b) Öğrencilerin İstiklâl Marşı'nı söylerken doğru tonlama ve vurgu yapmaları sağlanır.

Mü.6.A.2. Millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiren marşlarımızı doğru söyler.

- a) Millî, dinî ve manevi günler ile belirli gün ve haftalarda bu kazanıma yer verilmelidir.
- b) Öğrencilerin önemli gün ve haftalar dolayısıyla düzenlenecek Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaları için gerekli yönlendirmeler yapılmalıdır. Bu etkinliklerde öğrenciler, oluşturdukları özgün çalışmalarını da sergileyebilirler.

Mü.6.A.3. Öğrendiği notaları seslendirir.

Öğrencilere kalın do-ince do aralığındaki notaları algılamaya yönelik seslendirme çalışmaları öğretmenin çalgı eşliği desteği ile yaptırılmalıdır.

Mü.6.A.4. Farklı ritmik yapıdaki müzikleri seslendirir.

Müzikler kulaktan öğretilmiş basit, bileşik ve aksak ölçülerle sınırlı olmalıdır.

Mü.6.A.5. Seslendirdiği müziklerde hız ve gürlük basamaklarını uygular.

- a) Öğrencilerin dağarcıklarındaki ezgilerden, seviyelerine uygun olanları seslendirmelerine yönelik etkinlikler düzenlenir.
- b) Öğrenilen değişik hız ve gürlük basamaklarının müziksel anlatımdaki yeri ve önemi vurgulanmalıdır.

Mü.6.A.6. Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder.

Türk müziğinin temel dokusu göz önünde bulundurularak öğrencilerin nihavent ve nikriz makamlarını ayırt edebilmelerine yönelik dinleti (türkü, şarkı, alıştırma vb.) çalışmaları yapılmalıdır. Örneğin önce sınıf düzeyinde istenen makamlardan birine yönelik dinleti çalışmaları yapılır. Öğrenciler ilk makamı işitsel olarak algıladıktan sonra diğer makama yönelik dinleti yapılır. Sonra her iki makama yönelik karışık eserler dinletilir ve öğrencilerden eserlerin hangi makama ait olduklarını bulmaları istenir. Öğrenciler eserlerin makamlarını belirlemede belli bir başarı elde ettikten sonra bu makamlardan farklı karakterde üçüncü bir makama ait eserler de arada bir sorulur ancak bu makamla ilgili ayrıntıya girilmez. Her çalışma sınıf düzeyinde istenen makamlara yönelik söyleme etkinlikleri ile desteklenerek öğrencilerde makamsal farkındalık sağlanır.

Mü.6.A.7. Müzik çalışmalarını sergiler.

Öğrencilerin müzikle ilgili eser ve edimlerini sunabilecekleri ortamlar oluşturulur.

Mü. 6. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

Mü.6.B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.

- a) Kalın do-ince do aralığındaki notalar, uzatma bağı, hece bağı, tekrar işaretleri (röpriz, dolap), basit ölçü (3/8), bileşik ölçü (6/8) ve aksak ölçü (5/8) ile onaltılık nota ve onaltılık sus değeri verilmelidir.
- b) Değiştirici işaretler (diyaz, bemol, natürel) verilmelidir.

Mü.6.B.2. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.

Düzeğe uygun iki ve üç bölümlü şarkı, türkü vb. örnekler verilmelidir.

Mü.6.B.3. Ergenlik dönemi ses değişim özelliklerini fark eder.**Mü.6.B.4. İnsan sesinin oluşumunu kavrar.**

Ses ve solunum organları tanıtılarak bu organların ses kaynakları olduğu vurgulanmalı, ses ile işitme arasındaki ilişki üzerinde durulmalıdır.

Mü. 6. C. MÜZİKSEL YARATICILIK**Mü.6.C.1. Dinlediği farklı türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini farklı anlatım yollarıyla ifade eder.**

Öğrencilerin dinledikleri farklı türlerdeki müzikler ile ilgili düşüncelerini özgün anlatım yollarıyla (resim yapma, harekete dönüştürme, öykü ve şiir yazma vb.) ifade etmeleri istenir.

Mü.6.C.2. Farklı ritmik yapıdaki müzikleri harekete dönüştürür.

Kulaktan öğrenilmiş basit ve aksak ölçüler verilmelidir.

Mü.6.C.3. Ezgilere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.

Öğrendiği süre değerleri, zaman belirteçleri ve usullerle sınırlı olmalıdır.

Mü.6.C.4. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri dansa dönüştürür.

Düzeğe uygun iki ve üç bölümlü şarkı, türkü vb. örnekler verilmelidir.

Mü.6.C.5. Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.

- Ezgi denemeleri; öğrenilen zaman belirteçleri ve süre değerleri ile sınırlandırılmalıdır.*
- Öğrencilerin oluşturdukları ezgileri bireysel veya toplu olarak seslendirmeleri sağlanır.*

Mü.6.C.6. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

- Öğrenciler kendi çalışmalarını (beste, düzenleme vb.) bilgisayarlı müzik kayıt teknolojilerini kullanarak kaydeder. Örneğin bireysel olarak veya grup oluşturarak, çalışmalarını nota yazım programları ile notaya alma; müzik-ses düzenleme programları ile de kaydetme ve düzenleme etkinlikleri yaparlar.*
- İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.*

Mü. 6. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ**Mü.6.D.1. Yurdumuza ait başlıca müzik türlerini ayırt eder.**

Türk halk müziği, Türk sanat müziği, dinî müzik, mehter müziği ve çok sesli Türk müziklerinden seçkin örnekler (Örneğin Muharrem Ertaş, Neşet Ertaş, Tanbûrî Cemil Bey, Çekiç Ali, Zeki Müren gibi önemli müzisyenler tarafından icra edilen eserler) öğrencilerin ses sınırlarına ve sınıf düzeyine uygun olarak verilmelidir.

Mü.6.D.2. Atatürk'ün müzikle ilgili temel görüşlerini anlar.

- Atatürk'ün müzikle ilgili görüşlerini anlamak için Türk müziğinin gelişimi ile ilgili sözlerinden yola çıkılır. Örneğin öğrencilerin Atatürk'ün "Ulusun ince duygularını düşüncelerini anlatan, yüksek deyişlerini, söyleyişlerini toplamak, onları genel musiki kurallarına göre işlemek gerekir, ancak Türk ulusal musikisi böyle yükselebilir, evrensel musiki de yerini alabilir." vb. sözlerinden yola çıkılarak müziğe ilişkin görüşlerini tanımları sağlanır.*

- Öğrencilerin müzikle ilgili araştırmalarında bilgisayar, internet ve kütüphanelerden yararlanabilmelerine ilişkin yönlendirmeler yapılır.*

Mü.6.D.3. Yurdumuza ait müzik türlerinin kültürümüzün bir değeri ve zenginliği olduğunu fark eder.

Mü.6.D.4. Türk müziği kültürünü tanır.

Türk müziği kültürüne felsefesi ve eserleriyle katkıda bulunmuş; Dede Efendi, Tanbûrî Cemil Bey, Âşık Veysel gibi şahsiyetler vurgulanmalıdır.

Mü.6.D.5. Dinlediği çeşitli türdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir.

a) Öğrencilerin müzik alanı ile ilgili edindikleri veya ürettikleri her türlü çalışmayı (eser ses kayıtları, nota yazıları vb.) sınıflandırıp çeşitli bilişim teknolojisi gereçlerinin (bilgisayar, çeşitli bellek birimleri vb.) desteğiyle gerek yazılı gerek sayısal (dijital) veri olarak bir müzik arşivi oluşturmaları sağlanır.

b) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü.6.D.6. Atatürk'ün sevdiği türkü ve şarkıları tanır.

Eserler "Kırmızı Gülün Alı Var", "Vardar Ovası", "Estergon Kalâ'sı" gibi Atatürk'ün sevdiği türkü ve şarkılardan seçilir.

7. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Mü. 7. A. DİNLEME - SÖYLEME

Mü.7.A.1. İstiklâl Marşı'nı doğru söyler.

Öğrencilerin *İstiklâl Marşı'nı* hız ve gürlük basamaklarına uygun olarak söylemeleri sağlanır.

Mü.7.A.2. Millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiren marşlarımızı doğru söyler.

- Millî, dinî ve manevî günler ile belirli gün ve haftalarda bu kazanıma yer verilmelidir.
- Öğrencilerin önemli gün ve haftalar dolayısıyla düzenlenecek Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaları için gerekli yönlendirmeler yapılmalıdır. Bu etkinliklerde öğrenciler, oluşturdukları özgün çalışmaları da sergileyebilirler.

Mü.7.A.3. Müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular.

- Öğrencilerin *dağarcıklarındaki ezgilerden, seviyelerine uygun olanları seslendirmelerine yönelik etkinlikler düzenlenir.*
- Öğrenilen *değişik hız ve gürlük basamaklarının müziksel anlatımdaki yeri ve önemi vurgulanmalıdır.*

Mü.7.A.4. Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder.

Türk müziğinin temel dokusu göz önünde bulundurularak öğrencilerin *segâh ve hüzzam makamlarını ayırt edebilmelerine yönelik dinleti (türkü, şarkı, alıştırma vb.) çalışmaları yapılmalıdır. Örneğin önce sınıf düzeyinde istenen makamlardan birine yönelik dinleti çalışmaları yapılır. Öğrenciler ilk makamı işitsel olarak algıladıktan sonra diğer makama yönelik dinleti yapılır. Sonra her iki makama yönelik karışık eserler dinletilir ve öğrencilerden eserlerin hangi makama ait olduklarını bulmaları istenir. Öğrenciler eserlerin makamlarını belirlemede belli bir başarı elde ettikten sonra bu makamlardan farklı karakterde üçüncü bir makama ait eserler de arada bir sorulur ancak bu makamla ilgili ayrıntıya girilmez. Her çalışma sınıf düzeyinde istenen makamlara yönelik söyleme etkinlikleri ile desteklenerek öğrencilerde makamsal farkındalık sağlanır. Ayrıca Segâh makamında Tekbir ve Salât-ı Ümmiye(İtrî)'nin doğru şekilde seslendirilmesi sağlanmalıdır.*

Mü.7.A.5. Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir.

Türk halk müziği, Türk sanat müziği, dinî müzik, mehter müziği ve çok sesli Türk müziklerinden seçkin örnekler (Örneğin Hacı Taşan, Nida Tüfekçi, Kâni Karaca, Bekir Sıtkı Sezgin, Selahattin İçli gibi önemli müzisyenler tarafından seslendirilmiş eserler) öğrencilerin ses sınırlarına ve sınıf düzeyine uygun olarak verilmelidir.

Mü.7.A.6. Ses grupları oluşturmaya istekli olur.

Öğrencilerin müzik grupları oluşturması için gerekli yönlendirmeler yapılır ve grupların çalışmalarını sunmaları için etkinlikler düzenlenir.

Mü.7.A.7. Müzik çalışmalarını sergiler.

Öğrencilerin müzikle ilgili eser ve edinimlerini sunabilecekleri ortamlar oluşturulur.

Mü. 7. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

Mü.7.B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.

Ses değişim dönemi dikkate alınarak kalın la, kalın si, ince re, ince mi notaları; çoğaltma noktası, tekrar işaretleri (*senyö, da capo*) ve 7/8'lik aksak ölçü/usul verilmelidir.

Mü.7.B.2. Müzikte dizileri tanır.

Tonal dizilerden do majör, la minör dizileri, makamsal dizilerden de segâh ve hüzzam makam dizileri verilmelidir. Söz konusu diziler kuramsal boyutta tonalitenin, seyir özellikleri bakımından makamın ayrıntılarına girilmeden sadece dizi olarak ve hissetmeye yönelik verilmelidir.

Mü.7.B.3. İnsan sesi ve ses topluluklarını ayırt eder.

Kadın (alto, mezzo soprano, soprano), erkek (bas, bariton, tenor) ve çocuk sesleri açıklanmalı ve bu seslerden oluşan topluluklar tanıtılmalıdır.

Mü.7.B.4. Çalgı türleri ve çalgı topluluklarını ayırt eder.

Türk müziği, Türk Dünyası ve Batı müziği çalgı türleri ve toplulukları sınıf düzeyine uygun olarak verilmelidir.

Mü. 7. C. MÜZİKSEL YARATICILIK**Mü.7.C.1. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.**

a) Öğrencilerin, öğrendikleri veya oluşturdukları tartımları referans alarak müziklere doğaçlama yoluyla eşlik etmeleri sağlanır.

b) Öğrenciler, örneğin dört gruba ayrılır ve her gruptan öğrendikleri usul ve nota sürelerini kullanarak bir motiflik ritim kalıpları oluşturmaları istenir. Farklı ve tekrarlanan motiflerden oluşan ritim kalıpları oluşturulmalıdır. Ayrıca bu ritim kalıpları ile öğrencilerin farklı formlar oluşturmaları da sağlanır.

c) Ritim kalıbı oluşturulurken; $m1+m2+m1+m3+m1$ motifsel dizilimi dikkate alınabilir ($m = \text{motif}$).

Mü.7.C.2. Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.

a) Oluşturulacak ezgiler öğrenilen zaman belirteci, dizisi, süresi ve küçük şarkı formları ile sınırlı olmalıdır.

b) Öğrencilerin oluşturdukları ezgileri bireysel veya toplu olarak seslendirmeleri sağlanır.

Mü.7.C.3. Dinlediği farklı türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.

Türk halk müziği, Türk sanat müziği, popüler müzik, dinî müzik, mehter müziği ve çok sesli Türk müziklerinden örnekler verilmelidir.

Mü.7.C.4. Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır.

Öğrencilerden türkülerin yaşanmış öykülerini araştırmaları ve bu öyküleri drama vb. yöntemlerle sunmaları istenebilir.

Mü.7.C.5. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

a) Öğrencilerin kendi yarattıkları çalışmalarını (beste, düzenleme vb.) bilgisayarlı müzik kayıt teknolojilerini kullanarak kayıt altına almaları sağlanır. Örneğin öğrenciler bireysel olarak veya grup oluşturarak, eser ve çalışmalarını, nota yazım programları ile notaya alma; müzik ve ses düzenleme programları ile de kaydetme ve düzenleme etkinlikleri yaparlar.

b) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü. 7. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ**Mü.7.D.1. Atatürk'ün müziğin geliştirilmesine verdiği önemi açıklar.**

Konunun anlaşılmasına yönelik etkinlikler düzenlenebilir. Örneğin konuyla ilgili olarak Atatürk'ün anılarından alınmış bölümler canlandırılabilir. Cumhuriyet'in ilanından sonra müzik alanında yapılan çalışmalar vurgulanabilir.

Mü.7.D.2. Dünya müziklerini tanır.

a) Uzak Doğu, Hint, Arap, İran, Balkan, Kafkas, Latin vb. farklı kültürlere ait müziklerden seçkin örneklerin yer aldığı dinleti etkinlikleri düzenlenir.

b) Klasik Batı, caz, pop vb. müzikler üzerinde durulmalı ve bu müziklerin doğuşu, genel özellikleri hakkında öğrencilere bilgiler verilmelidir.

Mü.7.D.3. Dinlediği çeşitli türlerdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir.

a) Öğrencilerin müzik alanı ile ilgili edindikleri veya ürettikleri her türlü çalışmayı (eser ses kayıtları, nota yazıları vb.) sınıflandırıp çeşitli bilişim teknolojisi gereçlerinin (bilgisayar, çeşitli bellek birimleri vb.) desteğiyle gerek yazılı gerek sayısal (dijital) veri olarak bir müzik arşivi oluşturmaları sağlanır.

b) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü.7.D.4. Dinlediği uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt eder.

Dinlediği farklı türdeki uluslararası müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.

Mü.7.D.5. Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır.

a) Farklı bölgelere ait türkülerimizden (Çanakkale Türküsü vb.) örnekler verilir.

b) Öğrencilerin müzikle ilgili araştırmalarında bilgisayar, internet, kütüphane vb. kaynaklardan yararlanmalarına ilişkin yönlendirmeler yapılır.

Mü.7.D.6. Türk müziği kültürünü tanır.

Türk müziği kültürüne felsefesi ve eserleriyle katkıda bulunmuş; Hacı Bektâş-ı Velî, Yûnus Emre, Mevlânâ, Koroğlu, Karacaoğlan, Abdulkadir-i Merâgî, Fuzûlî, Pîr Sultan Abdal, Ali Ufkî Bey, Âşık Veysel, Dâvud Sulari, Erzurumlu İbrahim Hakkı, Niyaz-i Mısri, Ruhsati, Ercişli Emrah, Seyrani, Neşet Ertaş gibi şahsiyetler vurgulanmalıdır.

8.SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Mü. 8. A. DİNLEME - SÖYLEME

Mü.8.A.1. İstiklâl Marşı'nı doğru söyler.

İstiklâl Marşı'nı yönetme çalışmalarında bilişim teknolojisi araçlarından çeşitli materyaller izlettirilmesi ve dinlettirilmesi yoluyla yararlanır.

Mü.8.A.2. Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.

- a) Millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiren marşlarımız verilmelidir.
- b) Milli bayramlar (29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı vb.) ve 10 Kasım Atatürk'ü anma günü ile ilgili etkinliklere yer verilir.

Mü.8.A.3. Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler.

Türk ve akraba topluluklarına ait müzik örnekleri dinletilmelidir.

Mü.8.A.4. Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder.

Türk müziğinin temel dokusu göz önünde bulundurularak öğrencilerin eviç (misket) makamını ayırt edebilmelerine yönelik dinleti (türkü, şarkı, alıştırma vb.) çalışmaları yapılmalıdır. Örneğin önce sınıf düzeyinde istenen makamlardan birine yönelik dinleti çalışmaları yapılır. Öğrenciler ilk makamı işitsel olarak algıladıktan sonra diğer makama yönelik dinleti yapılır. Sonra her iki makama yönelik karışık eserler dinletilir ve öğrencilerden eserlerin hangi makama ait olduklarını bulmaları istenir. Öğrenciler eserlerin makamlarını belirlemede belli bir başarı elde ettikten sonra bu makamlardan farklı karakterde üçüncü bir makama ait eserler de arada bir sorulur ancak bu makamla ilgili ayrıntıya girilmez. Her çalışma sınıf düzeyinde istenen makamlara yönelik söyleme etkinlikleri ile desteklenerek öğrencilerde makamsal farkındalık sağlanır.

Mü.8.A.5. Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir.

Türk halk müziği, Türk sanat müziği, dinî müzik, mehter müziği ve çok sesli Türk müziklerinden seçkin örnekler, öğrencilerin ses sınırlarına ve sınıf düzeyine uygun olarak verilmelidir.

Mü.8.A.6. Müzik eserlerini hız belirteci (metronom) kullanarak uygun hızlarda seslendirir.

- a) Müzik eserini hız belirtecine göre seslendirir.
- b) Hız belirteci yardımıyla müzik eserlerini farklı hızlarda seslendirir.
- c) Hız belirtecini eser ve alıştırma (etüt) çalışmalarında etkin olarak kullanır.

Mü.8.A.7. Ses grupları oluşturur.

Öğrencilerin müzik grupları oluşturması için gerekli yönlendirmeler yapılır ve grupların çalışmalarını sunmaları için etkinlikler düzenlenir.

Mü.8.A.8. Türk kültürüne ait müzikleri dinler.

Türk müziği kültürüne felsefesi ve eserleriyle katkıda bulunmuş; İtrî, Yesârî Âsım Arsoy, Safiye Ayla, Vecihe Daryal, Ziya Taşkent, Bekir Sıtkı Sezgin, Cinuçen Tanrıkorur, Neşet Ertaş, Talip Özkan, Yılmaz İpek, Özyay Gönülüm gibi şahsiyetlerden eserler dinletilmelidir.

Mü.8.A.9. Müzik çalışmalarını sergiler.

Öğrencilerin müzikle ilgili eser ve edinimlerini sunabilecekleri ortamlar oluşturulur.

Mü.8.A.10. Mahallî sanatçıları araştırır.

Mü. 8. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

Mü.8.B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.

Senkop, 9/8'lik aksak ölçüler/usuller verilmelidir.

Mü.8.B.2. Müzikte dizileri tanır.

Tonal dizilerden tek diyezli ve tek bemollü diziler, makamsal dizilerden de kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi makam dizileri verilmelidir. Söz konusu diziler kuramsal boyutta tonalitenin, seyir özellikleri bakımından makamın ayrıntılarına girilmeden sadece dizi olarak ve hissetmeye yönelik verilmelidir. İlgili diziler belirtilen tonal ve makamsal dizilerle sınırlandırılarak, öğrenci ses sınırlarına ve düzeylerine uygun hem şarkı hem de türkülerin dinletilmesi ve seslendirilmesi ile verilmelidir.

Mü. 8. C. MÜZİKSEL YARATICILIK

Mü.8.C.1. Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır.

Yaşadığı çevredeki kültürel zenginlikleri, müziğin birleştirici etkisini kullanarak tanınması ve öğrencilerin araştırmacı kişiliklerini ortaya çıkarması sağlanmalıdır.

Mü.8.C.2. Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur.

- Öğrencilerin bildikleri müzikler için basit ritim eşlikleri yazmaları sağlanmalıdır.*
- Müziklerde düzeye uygun üç bölümlü şarkı, türkü vb. müzik biçimlerine yer verilmelidir.*

Mü.8.C.3. Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.

- Ezgi denemeleri; öğrenilen dizi, zaman belirteçleri ve süre değerleri ile sınırlanmalıdır.*
- Öğrencilerin oluşturdukları ezgileri bireysel veya toplu olarak seslendirmeleri sağlanır.*

Mü.8.C.4. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

- Öğrencilerin kendi yarattıkları çalışmalarını (beste, düzenleme vb.) bilgisayarlı müzik kayıt teknolojilerini kullanarak kayıt altına almaları sağlanır. Örneğin öğrenciler bireysel olarak veya grup oluşturarak eser ve çalışmalarını, nota yazım programları ile notaya alma; müzik ve ses düzenleme programları ile de kaydetme ve düzenleme etkinlikleri yaparlar.*
- İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.*

Mü. 8. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

Mü.8.D.1. Türk müziği biçimlerini tanır.

Mevlevî ayini, peşrev, saz semaisi, longa, kırk hava, uzun hava, şarkı, ilahi, nefes, deyiş vb. müzik biçimleri (formları) dinletiler yoluyla tanıtılır.

Mü.8.D.2. Dinlediği farklı türlerdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar.

Öğrencilerin dinledikleri müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini yazılı ve sözlü anlatım yollarıyla; drama vb. öğretim yöntemleriyle veya bilişim teknolojilerinden yararlanarak ifade etmelerine ilişkin etkinlikler düzenlenir.

Mü.8.D.3. Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar.

Müziğin diğer sanat dalları (edebiyat, tiyatro, sinema, halk oyunları, halk dansları, opera, bale vb.) ile ilişkisi vurgulanır. Şiir, hikâye, destan vb. türlerden yola çıkılarak veya esinlenilerek bestelenmiş müzik eserlerinden örnekler dinletilir.

Mü.8.D.4. Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır.

Öğrencilerin müzikle ilgili araştırmalarında bilgisayar, internet ve kütüphanelerden yararlanabilmelerine ilişkin yönlendirmeler yapılır.

Mü.8.D.5. Dinlediği farklı türlerdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir.

a) Öğrencilerin müzik alanı ile ilgili edindikleri veya ürettikleri her türlü çalışmayı (eser ses kayıtları, nota yazıları vb.) sınıflandırıp çeşitli bilişim teknolojisi gereçlerinin (bilgisayar, çeşitli bellek birimleri vb.) desteğiyle gerek yazılı gerek sayısal (dijital) veri olarak bir müzik arşivi oluşturmaları sağlanır.

b) Sanatçıların dünyaca (yerelden evrensele) tanınmasında iletişim araçlarının rolü vurgulanır.

c) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü.8.D.6. Atatürk'ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar.**Mü.8.D.7. Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını bilir.**

Makamların müzikle tedavi amacıyla kullanıldığı vurgulanmalıdır.

Mü.8.D.8. Sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklar.

Öğrencinin sanat, sanatçı, sanat eseri, müzik ve estetik kavramlarını nitelikleri açısından eleştirel düşünme sürecinden geçirerek değerlendirmesi ve tartışması hedeflenmelidir.

Mü.8.D.9. Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanır.

a) Müzik alanı ile ilgili ana meslekler (besteci, yorumcu, orkestra-koro şefliği, eğitimci, film ve oyun müziği besteciliği vb.) ve yan meslekler (şarkı sözü yazarlığı, müzik gazeteciliği, müzik yapımcılığı, çalgı yapımcılığı vb.) tanıtılır.

b) Müzik alanına ait meslekleri tanımaya yönelik geziler düzenlenir.

